

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website:

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

Op de website van de VNG wordt [de brief aan de Raadsleden](#) over de VU 2018 gepubliceerd.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

In onderstaande tabel staan de totalen voor het budget BUIG in 2018. De omvang van het beroep op de Vangnetuitkering komt uit op € 96.814.

Tabel A.1: Beroep vangnetuitkering 2018 Cranendonck:

	2018		2017		2016	
Definitieve budget		3.523.094		3.327.464		3.246.936
Lasten BUIG	3.849.020		3.943.501		3.450.421	
Baten BUIG	-43.821		-33.965		-44.388	
Loonkostensubsidies	87.678					
Netto uitkeringslasten		3.892.877		3.909.536		3.406.033
Saldo budget minus kosten uitkeringen		-369.783		-582.072		-159.097
Tekort in % van het budget	TEKORT	-10,5%	TEKORT	-17,5%	TEKORT	-4,90%
Voorwaarden:						
Minimaal tekort 2018 >5% van Def.budget en	369.783	10,5%	VOLDOET			
totaal te kort 2016 + 2017+2018 >5%	1.110.952	31,5%	VOLDOET			
RECHT OP VANGNET						

	Bedrag	Hoogte beroep vangnet
Hoogte vangnet		
Tekort tot 5% (0% compensatie)	€ 176.155	€ -
Tekort van 5 tot 12,5% (50% compensatie)	€ 193.628	€ 96.814
Tekort boven 12,5% (100% compensatie)	€ -	€ -
Totaal beroep vangnetuitkering	€ 369.783	€ 96.814

Het budget BUIG 2018 voor onze gemeente wordt voor het grootste deel vastgesteld (77%) op basis van het aandeel in het landelijke uitkeringslasten in 2016 (jaar t-2). Dit heeft tot gevolg dat een relatief sterke toename van de uitkeringslasten pas twee jaar later tot uitdrukking komt in een hoger budget BUIG.

De overige 23% van het budget BUIG wordt vastgesteld op basis van het objectieve verdeelmodel.

Bij het objectieve verdeelmodel wordt op basis van kenmerken van inwoners de kans op een bijstandsuitkering berekend. Voorbeelden van deze kenmerken zijn leefvorm, leeftijd, land van herkomst en opleidingsniveau. In 2018 ontvangen meer inwoners een uitkering dan waar het objectieve model van uitgaat Dit veroorzaakt een tekort van € 45.000 in 2018 (bron Informatietool Participatiewet 2018 SEO).

Dit grootste deel van het tekort (€ 369.783) wordt verklaard door de t-2 systematiek waarmee 77% van het budget BUIG in 2018 wordt vastgesteld.

Tabel A.2: ontwikkeling budget BUIG en uitkeringslasten Cranendonck ten opzichte van landelijke ontwikkeling

Jaar	Cranendonck ontwikkeling uitkeringslasten tov voorafgaand jaar	Landelijke ontwikkeling uitkeringslasten tov voorafgaand jaar	Cranendonck ontwikkeling budget BUIG tov voorafgaand jaar	Landelijke ontwikkeling budget BUIG tov voorafgaand jaar
2011	1,0%	6,7%	14,5%	-0,2%
2012	0,7%	3,6%	14,4%	22,4%
2013	17,2%	9,7%	9,3%	14,2%
2014	14,0%	7,7%	-1,8%	1,4%
2015	-1,4%	-1,3%	10,1%	-2,5%
2016	4,0%	4,6%	6,6%	1,7%
2017	12,8%	3,3%	2,5%	3,5%
2018	-0,4%	-1,9%	5,9%	5,5%
2019	-6,7%	-0,5%	4,8%	0,1%

**2019 voorlopig budget BUIG en begrote uitkeringslasten*

In bovenstaande tabel is de t-2 systematiek waarmee het budget BUIG wordt vastgesteld duidelijk zichtbaar. In 2013 en 2017 zijn de uitkeringslasten in Cranendonck veel sterker toegenomen dan landelijk. Als gevolg hiervan ontvangt Cranendonck twee jaar later een hoger budget BUIG. In 2011 zijn de uitkeringslasten minder sterk toegenomen. Dit heeft een minder sterke budget toename in 2013 tot gevolg.

In 2017 zijn de uitkeringslasten in Cranendonck sterker toegenomen dan landelijk. De redenen hiervan worden op de volgende pagina beschreven. In 2018 is de lastenontwikkeling in lijn met de landelijke ontwikkeling. Omdat de relatief sterke toename van de uitkeringslasten in 2017 pas in 2019 tot een hoger budget BUIG leidt, is de oorzaak van het tekort BUIG 2018 terug te voeren naar de sterke toename van de uitkeringslasten in 2017.

Bij het verzoek Vangnet 2017 is een uitgebreide analyse gemaakt van de oorzaken van de grote toename van het aantal uitkeringen in 2017. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de gegevens uit de benchmark van Divosa.

Tabel A.3 Gemiddelde instroom en uitstroom per maand ten opzichte van aantal uitkeringen BUIG jan-dec. 2017 (bron benchmark Divosa)

	instroom	uitstroom
Cranendonck	3,00%	2,40%
Landelijk	2,70%	2,80%

De sterke toename van de uitkeringslasten in 2017 werd veroorzaakt door zoveel een relatief hoge instroom en een lage uitstroom. De hoge instroom werd voornamelijk veroorzaakt door het grote aantal vergunninghouders wat in 2017 opgevangen is en het grote aantal inwoners wat beroep op een uitkering heeft gedaan na einde werk of zelfstandig bedrijf (zie tabel 3.6)

De relatief lage uitstroom was met het gevolg van een lage uitstroom om autonome redenen in 2017. Voorbeelden van autonome redenen van uitstroom zijn bereiken pensioengerechtigde leeftijd, verhuizen naar andere gemeente en aangaan relatie.

In tegenstelling tot 2017 zijn in 2018 de uitkeringslasten in Cranendonck afgenomen. Deze afname heeft zich hoofdzakelijk in de tweede helft 2018 voorgedaan. Deze ontwikkeling kan niet los gezien worden van de extra inspanningen die vanaf medio 2017 ingezet zijn om de sterke toename van het aantal uitkeringen om te buigen tot een afname.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

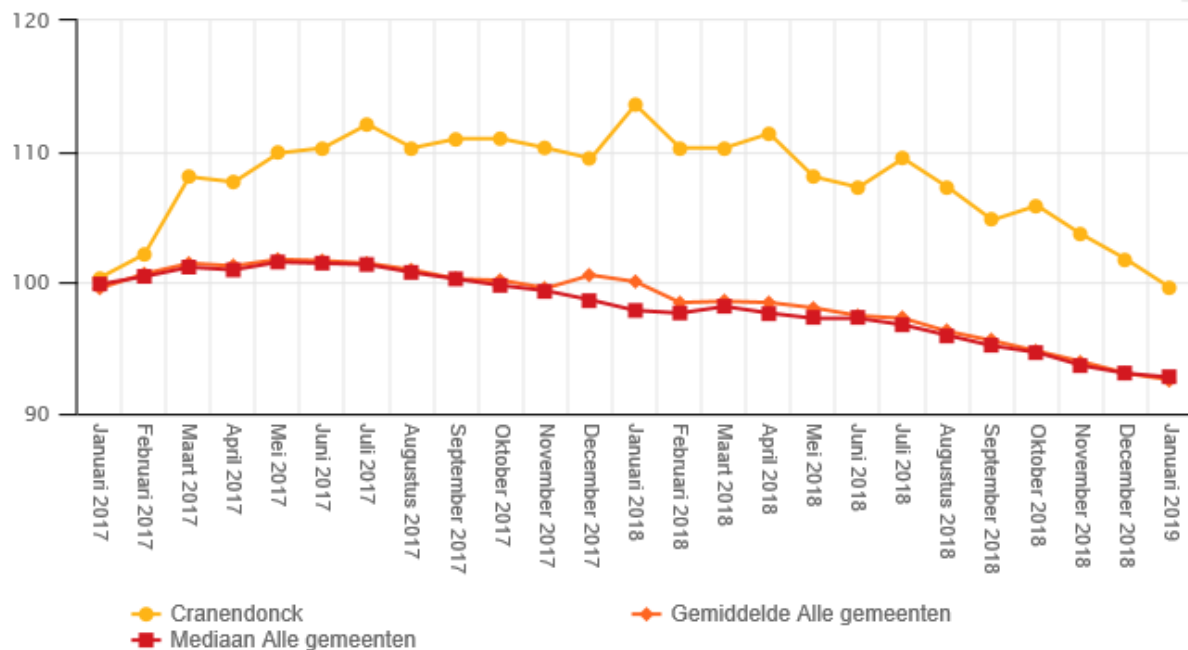
B1. Interne maatregelen

Voorop lopend om de overgang naar de arbeidsmarktregio Midden-Limburger per 2018 is in de tweede helft 2017 de samenwerking met Werk.kom (onderdeel WSW-bedrijf De Risse) geïntensiveerd en is een arbeidsmakelaar gestart. Medio 2018 is het “aanvalsplan bestandsreductie” gestart. Dit project heeft als doelstelling het aantal uitkeringen terug te brengen van 287 op 1 juli 2018 tot 265 ultimo 2018 en tot 240 op 1 juli 2019. Het eerste doelstelling is hierbij bereikt. In de tweede helft 2018 is het aantal uitkeringen afgenomen van 287 tot 263.

Het aanvalsplan bestandsreductie bevat een groot aantal elementen die integraal uitgevoerd worden:

- Beperken instroom door bij poortwachtersrol de focus meer op arbeid en minder op uitkering te leggen.
- Vergroten uitstroom uit het zittende bestand door intensievere samenwerking met arbeidsmakelaar en Werk.kom.
- In samenwerking met sociaal team de nadruk meer op realiseren duurzame uitstroom leggen
- In de samenwerking met Werk.kom worden uitkeringsgerechtigden begeleid met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt (vb vergunninghouders). De nadruk lag op het wegnemen van belemmeringen om vervolgens uitstroom richting werk mogelijk te maken.
- Inzet handhaving wordt geïntensiveerd. Hierbij wordt o.a. een handhaver een dag per week gestationeerd in Cranendonck
- Screening uitkeringsgerechtigden op gebruik voorliggende voorzieningen
- Medewerkers trainen in “empowerment” en :”motivational interviewing”
- Vergroten inkomsten uit deeltijdwerk bij uitkeringsgerechtigden.

Tabel B1.1 Ontwikkeling aantal uitkeringen vanaf 2017 (bron benchmark Divosa)

De extra inspanningen zijn zichtbaar in de ontwikkeling van het aantal uitkeringen in Cranendonck ten opzichte van andere gemeenten die deelnemen aan de benchmark Divosa.

In de eerste helft 2017 is het aantal uitkeringen in Cranendonck veel sterker toegenomen dan landelijk (afstand tussen beide lijnen neemt toe). Tussen medio 2017 en medio 2018 (intensivering samenwerking Werk.kom en start inzet arbeidsmakelaar) is de ontwikkeling van het aantal uitkeringen in Cranendonck vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling (afstand tussen lijnen blijft ongeveer gelijk). Vanaf juli 2018 (start “aanvalsplan bestandsreductie”) neemt het aantal uitkeringen in Cranendonck sterker af dan landelijk.

Het eerste doelstelling van het project bestandsreductie is inmiddels gerealiseerd. Het aantal uitkeringen op 31 december 2018 bedroeg 263.

Tabel B.2 Redenen van uitstroom vanaf 2015 (bron managementinfo Werk & Inkomen)

Reden uitstroom	2015	2016	2017	2018
Werk of zelfstandig bedrijf	31	15	34	42
Vertrek uit gemeente	10	10	13	14
Bereiken pensioengerechtigde leeftijd	9	10	4	12
Aangaan relatie	5	2	4	3
Overige redenen	14	12	11	18
Totaal	69	49	66	89

De uitstroom is in 2018 aanzienlijk hoger dan in 2017. Met name de uitstroom naar werk is sterk toegenomen. Dit het gevolg van de extra investeringen die gedaan zijn in arbeidstoeleiding. Hiernaast hebben relatief veel uitkeringsgerechtigden in 2018 de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

Tabel B.3 Redenen van instroom vanaf 2015 (bron managementinfo Werk & Inkomen)

Reden instroom	2015	2016	2017	2018
Opvang vergunninghouders	9	13	21	7
Einde werk of zelfstandig bedrijf	11	11	24	4
Einde WW	14	20	10	6
Vestiging in gemeente	12	10	9	13
Einde relatie	4	10	14	6
Overige redenen	18	19	18	19
Totaal	68	83	96	55

Naast een hogere uitstroom naar werk was de instroom in 2018 laag. Deze lage instroom is te verklaren doordat er aan veel minder vergunninghouders een uitkering is toegekend (door lagere opvang) en er veel minder inwoners beroep op een uitkering hebben gedaan na einde werk/zelfstandig bedrijf en na einde WW. De verklaring hiervoor de verbeterde situatie op de arbeidsmarkt en het project bestandsreductie (aanpassing poortwachtersrol, inzet handhaving en de focus om te voorkomen dat inwoners beroep doen op een uitkering).

Om deze bestandsreductie te realiseren is een forse investering in participatie gedaan. Vanuit de integratie-uitkering sociaal domein ontvang de gemeente middelen vanuit het rijk ter dekking van de kosten voor participatie/re-integratie. De uitgaven die Cranendonck gedaan heeft om het aantal uitkeringen terug te brengen zijn vanaf 2017 veel hoger dan de integratie-uitkering.

Tabel B.4 Financiering participatie vanaf 2017

	2017	2018	Begroting 2019
Integratie uitkering sociaal domein	254.620	219.341	224.244
Ingezette eigen middelen	73.751	340.519	198.756
Totale uitgaven	328.371	559.860	423.000

Tabel B.5 Specificatie uitgaven participatie vanaf 2017

Activiteit	2017	2018	Begroting 2019
Samenwerking Werk.kom.	64.777	150.000	152.000
Arbeidsmakelaar		92.748	80.000
Onthaalteam		14.360	
Kansrijk in de Wijk		38.593	
Clean Team	49.941		
Begeleidingskosten en werkplekaanpassing LKS	16.122	16.559	25.000
Werkgeverspremies		0	10.000
Losse maatwerkprojecten	174.149	185.062	106.000
Project kwetsbare jongeren	7.260		
Begeleidingskosten beschut werk		2.511	10.000
Project sociaal domein		15.027	20.000
Project vergunninghouders		45.000	20.000
Totaal	312.249	559.860	423.000

De uitgevoerde re-integratie inspanningen in 2018 en 2019 en het resultaat hiervan worden beschreven onder C. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen activiteiten die gestart zijn voor 2018, in 2018 en vanaf 2019.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Benchmark Divosa

Vanaf 2017 neemt onze gemeente deel aan de benchmark Divosa. Aan deze benchmark nemen 220 gemeenten deel die gezamenlijk 84% van het aantal bijstandsgerechtigden vertegenwoordigen. Binnen de benchmark worden de ontwikkelingen in omvang en kenmerken uitkeringenbestand van gemeenten gemeten en met elkaar vergeleken. Deze informatie wordt gebruikt bij de ontwikkeling van re-integratiebeleid. Hiernaast zijn er periodieke overleggen met medewerkers van Divosa waarbij ontwikkelingen en resultaten besproken worden. Bij de overleggen in 2018 en 2019 is voornamelijk gesproken over mogelijkheden om het uitkeringenbestand te beperken.

Onderzoek effectiviteit re-integratie

In 2017 is gestart met een onderzoek door Avans Hogescholen naar de effectiviteit van de ingekochte re-integratieactiviteiten op A2 niveau (gemeenten Heeze-Leende, Valkenswaard & Cranendonck). Hierdoor ontstaat een compleet overzicht van alle re-integratie activiteiten met doelstelling en resultaat waardoor het budget nog meer doelgericht ingezet is.

Uit dit onderzoek blijkt dat bij 66% van de ingezette re-integratie activiteiten in 2016 effectief is geweest dat betekent dat de vooraf opgestelde doelstellingen zijn bereikt.

Het onderzoek is gebruik om bestaande re-integratie activiteiten beter in te zetten. Hiernaast zijn de resultaten gebruikt om nieuwe activiteiten te ontwikkelen.

B3. Externe maatregelen

Wijziging arbeidsmarktregio

Per 1 januari 2018 maakt de gemeente Cranendonck de overstap van de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant naar de regio Midden-Limburg. Midden-Limburg biedt meer kansen voor Cranendonck dan de regio Zuidoost-Brabant. Weert ligt op fietsafstand van de meeste woonkernen van Cranendonck, terwijl om in Eindhoven te komen een auto nodig is. Het college wil lokaal dienstverlening aanbieden. Dat pleit sterk voor Midden-Limburg. Dat geldt ook voor onze bedrijven. Wanneer zij mensen met een afstand tot

de arbeidsmarkt in willen schakelen, zoeken zij contact met De Risse. Ook zij hebben een 'natuurlijke loop' naar Weert.

Regionale Samenwerking via Werk.kom (onderdeel Wsw-bedrijf De Risse)

De gemeenten Weert, Nederweert en Cranendonck zijn gezamenlijk eigenaar van het Wsw-bedrijf de Risse. Vanaf 2018 zijn er door deze gemeenten diverse projecten gestart die als doel hebben de bemiddeling van uitkeringsgerechtigden richting arbeidsmarkt te verbeteren. Dit gebeurt door de inzet van Werk.kom (het re-integratiebedrijf van de gemeenten). Voorbeeld hiervan is de aanpak vergunninghouders, inzet arbeidsmakelaar voor de gemeente Cranendonck die nauw samenwerkt met Werk.kom en de gezamenlijke arbeidsmarktbenadering en bemiddeling.

In 2018 zijn de gemeenten Weert, Nederweert en Cranendonck gestart te onderzoeken in hoeverre de samenwerking binnen het gehele sociaal domein de dienstverlening aan inwoners kan verbeteren. Deze aanpak wordt in 2019 verder uitgewerkt.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

C.1 Projecten en activiteiten die reeds – voor 2018 – zijn gestart

1. Handhaving

Als er signalen van mogelijke fraude zijn, zoals verblijfplaats, samenleving of verzwegen inkomsten, wordt handhaving ingeschakeld. Sinds het begin van 2016 is er een handhaver gedetacheerd vanuit een specialistisch bureau bij Werk & Inkomen. Sinds 2018 is deze handhaver ook een vaste dag werkzaam/aanwezig in Cranendonck.

In 2018 zijn in de gemeente Cranendonck 7 onderzoeken afgerond. Hiervan zijn 5 uitkeringen zijn beëindigd dan wel gewijzigd en 2 uitkeringen zijn na onderzoek niet toegekend omdat er na onderzoek door handhaving geen recht op uitkering bleek te zijn. Dit heeft een besparing op de uitkeringslasten van € 72.230 op jaarbasis opgeleverd.

2. Poortaanpak

Als iemand aangeeft een beroep te willen doen op een uitkering, wordt hij uitgenodigd voor een intakegesprek. Doelstelling hierbij is wijzen op de eigen verantwoordelijkheid en een beeld te krijgen van de mogelijkheden tot arbeid. Ook wordt bij signalen van mogelijke fraude (woonsituatie of arbeid) een onderzoek ingesteld. Voor uitkeringsgerechtigden voor wie arbeid niet mogelijk is, wordt de uitkeringsaanvraag direct in behandeling genomen.

Voor uitkeringsgerechtigden die kunnen werken, maken we gebruik van de mogelijkheden die Werk.kom biedt. De poortaanpak van Werk.kom is een training met werkcomponent voor inwoners die een beroep doen op de bijstand en die kunnen werken. Op de locatie in Weert worden deelnemers maximaal aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en gestimuleerd om zelf initiatief te tonen om werk te vinden.

In 2018 zijn er 72 trajecten ingekocht bij de Risse.

3. Jobhunting

Wanneer een uitkeringsgerechtigde kansrijk is op de arbeidsmarkt maar ondersteuning noodzakelijk is om aan het werk te komen, schakelen we een jobhunter in. Deze (externe) professional gaat samen met de uitkeringsgerechtigde aan de slag om werk te vinden. Doordat we met deze externe partijen *less cure, less pay* afspraken hebben, leiden deze trajecten vaak tot het vinden van werk en besparen ze bovendien kosten. Voor niet-succesvol afgesloten trajecten betalen we immers een lagere vergoeding.

In 2018 zijn er 26 jobhunting trajecten voor uitkeringsgerechtigden bij diverse partners ingekocht. Bij 6 van deze trajecten heeft dit in 2018 geleid tot uitstroom naar werk vanuit de uitkering. Omdat een aantal trajecten nog lopen zal de totale uitstroom waarschijnlijk hoger worden.

4. Clean Team/Kansrijk in de wijk

Voor mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt is het project Clean Team gestart. Door de samenwerking met de nieuwe arbeidsmarktregio per 2018 is het Clean Team onder de vlag van de Risse gecontinueerd als Kansrijk in de Wijk. Uitkeringsgerechtigden werken drie dagen per week aan een schonere en meer opgeruimde gemeente. De deelnemers doen dit gedurende maximaal een jaar en met behoud van uitkering. Hiermee hebben mensen meer structuur in hun bestaan, zijn ze meer betrokken bij de samenleving en vergroten ze hun kansen op de arbeidsmarkt. Alhoewel dit project niet gericht is op uitstroom, komen deelnemers in individuele gevallen wel aan werk. Daarnaast zijn de reacties van de betrokken partijen (deelnemers, inwoners en gemeente) ronduit positief.

Dit project is niet gericht op directe uitstroom richting werk. Kansrijk in de wijk heeft in 2018 niet geleid tot directe uitstroom naar werk. Wel zijn een aantal deelnemers doorgestroomd naar andere trajecten of voeren vrijwilligerswerk uit.

5. Pilot klantmanagement op locatie

Vanaf 2016 zijn de klantmanagers van Werk & Inkomen op het gemeentehuis van Cranendonck werkzaam. Op deze manier is de wens van de gemeenteraad gerealiseerd om dienstverlening dichterbij de burger te organiseren. De klantmanagers maken deel uit van het sociaal team en werken hierdoor nauwer samen met de WMO-consulenten. Deze samenwerking beoogt meer duurzame uitstroom doordat de problematiek van uitkeringsgerechtigden samen grondig worden aangepakt.

Het effect hiervan op uitstroom richting werk is niet meetbaar.

6. Arbeidsmakelaar

Sinds eind 2017 is er budget beschikbaar gesteld voor een arbeidsmakelaar. De arbeidsmakelaar bemiddelt mensen naar werk waarbij niet alleen gericht wordt op uitkeringsgerechtigden maar ook op niet-uitkeringsgerechtigden of personen die zich melden voor een uitkering. Tevens bevordert de arbeidsmakelaar het sociaal ondernemen op lokaal niveau. Op deze wijze wordt beroep op een bijstandsuitkering beperkt.

Parallel daaraan is de arbeidsmakelaar gestart met het bemiddelen van mensen naar werk op de lokale Cranendonckse arbeidsmarkt. Concreet heeft dat in 2018 geleid tot 23 (proef)plaatsingen van personen met een uitkering in Cranendonck.

7. IMM@Work

Sinds het voorjaar van 2017 draait er een nieuw programma dat aansluit op de dienstverlening van de poortaanpak. Die inwoners die niet door de inzet van Werk.com aan het werk hebben kunnen gaan, stromen hier in. Zij worden ondersteund door twee externe professionals die hen ondersteunen met het maken van een onderscheidend cv, het verhogen van de motivatie en het vinden van werk.

In 2018 hebben 20 uitkeringsgerechtigden deelgenomen aan het project IMM@Work. Hiervan zijn 9 uitkeringsgerechtigden uitgestroomd richting werk. Bij enkele deelnemers loopt het traject nog.

8. Onderzoek effectiviteit re-integratie

In 2017 is gestart met een onderzoek door Avans Hogescholen naar de effectiviteit van de ingekochte re-integratieactiviteiten op A2 niveau (gemeenten Heeze-Leende, Valkenswaard & Cranendonck). Hierdoor ontstaat een compleet overzicht van alle re-integratie activiteiten met doelstelling en resultaat waardoor het budget nog meer doelgericht ingezet is.

Uit dit onderzoek blijkt dat bij 66% van de ingezette re-integratie activiteiten in 2016 effectief is geweest dat betekent dat de vooraf opgestelde doelstellingen zijn bereikt.

Het onderzoek is gebruik om bestaande re-integratie activiteiten beter in te zetten. Hiernaast zijn de resultaten gebruikt om nieuwe activiteiten te ontwikkelen.

9. Benchmark Divosa

De Divosa Benchmark is het instrument waarmee gemeenten hun prestaties op het gebied van Werk & Inkomen kunnen meten en vergelijken met meer dan 220 andere gemeenten (84% dekking bijstandsvolume). Hierdoor wordt inzicht verschaft in de prestaties van de gemeente Cranendonck op het gebied van bijstand, re-integratie en handhaving ten opzichte van andere gemeenten. Doordat deze informatie vergeleken kan worden met andere vergelijkbare gemeenten levert dit bruikbare informatie en ideeën op. Hiernaast is deze informatie besproken met medewerkers van Divosa tijdens de periodieke overleggen.

C.2 Gestarte projecten en activiteiten in 2018

In 2018 zijn er diverse extra inspanningen gedaan om het aantal bijstandsuitkeringen en daarmee de uitkeringslasten te beperken. Het ging om maatregelen om zowel de instroom te beperken als de uitstroom te vergroten.

1. Laaggeletterdheid

Veel mensen hebben moeite met lezen en schrijven. Naar schatting heeft 12-14% van de mensen tussen de 15 en 65 jaar daar zelfs zo veel moeite mee dat ze er in het dagelijks leven veel hinder van hebben, zij worden ook wel laaggeletterden genoemd. Zij hebben moeite met het begrijpen van een bijsluiter van medicijnen, brieven van instanties of met werkinstructies. Het vinden van werk is voor deze groep moeilijk. Daarnaast is er ook een grote groep mensen, die moeite heeft met andere basisvaardigheden zoals omgaan met de computer en rekenen. Kortom, zij beschikken over onvoldoende basisvaardigheden om optimaal in de huidige maatschappij te kunnen functioneren.

Het Digitaalhuis in Cranendonck is in 2018 geopend. Werk en Inkomen is een belangrijke vindplaats, aangezien er binnen de groep bijstandsgerechtigden relatief meer mensen laaggeletterd zijn. Vanuit deze hoedanigheid zijn de klantmanagers Werk en Inkomen in 2018 getraind in het herkennen en doorverwijzen van mensen die laaggeletterd zijn of niet digivaardig zijn. Insteek is om vanaf medio 2019 alle bijstandsgerechtigden met de taalmeter te screenen op taalvaardigheden.

2. Project Vergunninghouders

Los van de komst van de Participatiewet staat de toestroom van een grote groep vluchtelingen. In 2016 is er een recordaantal asielaanvragen gedaan in ons land. Wanneer de vluchtelingen de aanvraagprocedure hebben doorlopen en een verblijfsstatus gekregen hebben, stromen ze door naar de gemeenten. De gemeente zorgt vervolgens allereerst voor huisvesting, maar heeft daarnaast ook de taak om hen in de samenleving te integreren.

Om te zorgen dat zij onderdeel worden van onze gemeenschap gaan we een op hen gericht programma opzetten om hen naar werk te begeleiden. De aanpak kent een individuele benadering.

Het doel is om de vergunninghouders te laten participeren daar waar dat mogelijk is, te ondersteunen in het eigen maken van de Nederlandse taal en het (nog meer) kennis laten maken met de Nederlandse cultuur. Daar waar mogelijk wordt begeleid naar werk dan wel school.

Het project vergunninghouders loopt nog door in 2019. Ondanks dat vergunninghouders over het algemeen een behoorlijke afstand tot de arbeidsmarkt hebben, zijn er in 2018 al 2 vergunninghouders uitgestroomd richting werk. Voor 2019 wordt een grotere uitstroom verwacht.

3. Aanvalsplan bestandsreductie

Sinds juni 2018 is het aanvalsplan bestandsreductie van kracht. Dit project heeft als doelstelling het aantal uitkeringen terug te brengen van 287 op 1 juli 2018 tot 265 ultimo 2018 en tot 240 op 1 juli 2019. Het eerste doelstelling is hierbij bereikt. In de tweede helft 2018 is het aantal uitkeringen afgenomen van 287 tot 263.

Het belangrijkste pijlers van het aanvalsplan bestandsreductie zijn:

- Beperken instroom door bij poortwachtersrol de focus meer op arbeid en minder op uitkering te leggen.
- Vergroten uitstroom uit het zittende bestand door intensievere samenwerking met arbeidsmakelaar en Werk.kom.
- Inzet handhaving wordt geïntensiveerd. Hierbij wordt o.a. een handhaver een dag per week gestationeerd in Cranendonck
- Vergroten inkomsten uit deeltijdwerk bij uitkeringsgerechtigden.

De resultaten van dit plan komen tot uitdrukking in verschillende activiteiten

4. Verandering arbeidsmarktregio

Per 1 januari 2018 maakt de gemeente Cranendonck de overstap van de arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant naar de regio Midden-Limburg. Midden-Limburg biedt meer kansen voor Cranendonck dan de regio Zuidoost-Brabant. Weert ligt op fietsafstand van de meeste woonkernen van Cranendonck, terwijl om in Eindhoven te komen een auto nodig is. Het college wil lokaal dienstverlening aanbieden. Dat pleit sterk voor Midden-Limburg. Dat geldt ook voor onze bedrijven. Wanneer zij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in willen schakelen, zoeken zij contact met De Risse. Ook zij hebben een 'natuurlijke loop' naar Weert.

5. Training Eritreeërs

In de toeleiding van Eritreeërs naar de arbeidsmarkt, wordt duidelijk dat zij extra ondersteuning nodig hebben. Dit heeft te maken met het feit dat zij niet gewend zijn om hun mening te geven, na te denken over de toekomst en wat zij daarin willen bereiken. Dit maakt het o.a. lastig voor hen om zich te presenteren/profileren aan een werkgever. Door Eritreeërs extra ondersteuning te bieden, vergroten we hun kans op integratie en het vinden van een baan.

Eritreeërs komen uit een repressief land, waarbij individuele zelfbewustwording of persoonlijke ontwikkeling gevaarlijk vraagstukken kunnen zijn. De training wordt lokaal gegeven door een oud-

vluchteling met Eritrese achtergrond. Bij deze training begint de toekomstplanning eerst met een duidelijke inventarisatie van de persoonlijke talenten, vaardigheden en aspiraties. Deze grote vragen worden spelenderwijs en cultuursensitief gebracht. Hierdoor is het begrijpelijk en te verwerken. Inzicht wordt vervolgens omgezet in concreet geformuleerde doelen en stappenplan: de Toekomst Visie.

De training is in het voorjaar van 2018 lokaal gegeven aan circa 15 Eritreeërs. Alle deelnemers hebben een stappenplan opgesteld waarin zij hun toekomstvisie in Nederland verwoord hebben. Dit hebben zij ondersteund met een persoonlijke presentatie. De deelnemers zijn als vervolg op de training in beeld gebracht bij de arbeidsmakelaar om stappen te zetten richting de arbeidsmarkt.

C.3 Projecten die vanaf 1 januari 2019 van start gaan

1. Max. WW

In 2019 verwachten we ook een ander nieuw project op te starten: Max WW. De aanpak Max WW is voor inwoners met een werkloosheidsuitkering die dreigen 'door te zakken' naar de bijstand. In de laatste fase van de WW krijgen zij extra ondersteuning om werk te vinden. Op die manier verwachten we instroom in de Participatiewet te voorkomen. De uitstroom blijkt hoog.

2. Social Return

Met de komst van de Participatiewet is het meer dan voorheen van belang om werkgevers actief te benaderen om werkplekken beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeente Cranendonck heeft zich daarom in december 2018 aangesloten bij het convenant bouw Midden Limburg. Tevens is SROI (Social Return on Investment) een instrument dat bijdraagt om mensen richting de arbeidsmarkt te helpen. SROI heeft als doel dat een investering van de opdrachtgever ook een sociale winst (return) oplevert, naast het 'gewone' rendement. Het 'hogere' doel van de inzet van SROI is duurzame (arbeids)participatie. De gemeente Cranendonck wil in 2019 Social Return in gaan zetten. De gemeente verplicht de opdrachtnemer om (bij een aanbesteding) een bepaald percentage van de aanneemsom te besteden aan de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier krijgen ook deze inwoners de kans om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren.

3. Project voorliggende voorzieningen

Begin 2019 is het project voorliggende voorzieningen gestart. Hierbij worden alle uitkeringsgerechtigden door een gespecialiseerd bedrijf gescreend op eventueel recht op een voorliggende voorziening zoals Wajong, WIA, heffingskortingen en WW.

4. Test & Training Center

De gemeente Cranendonck is in oriënterend overleg met de ministeries van Justitie & Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, COA en IND. Daarin wordt onderzocht of vervroeging van de inspanningen op het gebied van re-integratie mogelijk is. Dat zou moeten gebeuren door het opstarten

van een test & trainingscentrum op locatie in het asielzoekerscentrum. In feite levert dit een 'assessment' op van de kandidaten en wordt al gestart met een trainingsprogramma om daar opvolging te geven. Als dit prille initiatief leidt tot een pilot, gaat de gemeente Cranendonck hiermee van start. Dit sluit ook goed aan bij de wens van de minister om zo vroeg mogelijk en zo dual mogelijk inburgering op te gaan pakken.

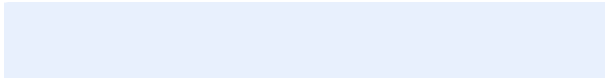
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Cranendonck verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

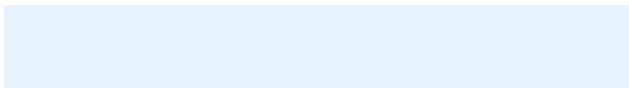
Datum:

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

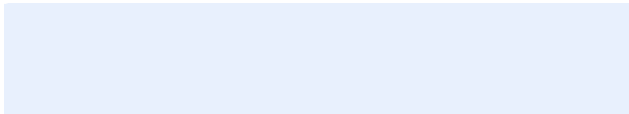
De gemeenteraad van de gemeente Cranendonck stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum:

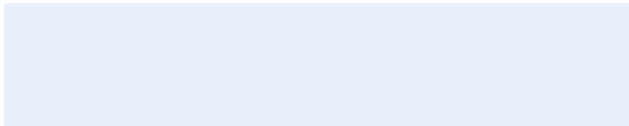
Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina ‘beoordeling en advisering’ over de VU 2018 wordt een en ander eveneens toegelicht.

Informatie over eerdere aanvragen

Gemeenten willen van elkaar leren om tekorten te reduceren op het budget dat zij hebben voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Vangnetaanvragen kunnen daarbij behulpzaam zijn. Daarom zijn alle vangnetaanvragen over 2017 beschikbaar via deze website.

In een vangnetaanvraag verklaart het college van B&W maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. In de aanvraag geeft het college een toelichting op de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren (vraag A aanvraagformulier). Ook worden oorzaken van het tekort (vraag B aanvraagformulier) genoemd en wordt het beoogde effect (vraag C aanvraagformulier) toegelicht.

Gemeenten hebben, tijdens verschillende bijeenkomsten, aangegeven interesse te hebben in vangnetaanvragen van andere gemeenten. De vangnetaanvragen waren reeds openbaar op gemeentelijke websites, omdat de vangnetaanvraag op de agenda staat van de gemeenteraad. Op verzoek van gemeenten zijn vanaf nu alle vangnetaanvragen over 2017 gebundeld op deze website.

De vangnetaanvragen van de VU 2017 zijn beschikbaar in de zip bestanden op de website. Deze bestanden staan in de sectie documenten. De toetsingscommissie heeft bij een aantal aanvragen een verzoek gedaan om aanvullende informatie. Deze correspondentie is eveneens opgenomen (na verwijdering van persoonsgegevens).

Ook is een ‘tweetal tools’ gepubliceerd, daarin kunt u zien hoe u de gewenste informatie makkelijker kunt vinden.

In de 'handleiding bij de beide tools' kunt u bovenstaande informatie nalezen en krijgt u uitleg over het gebruik van de beide tools.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: 'de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.'

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018¹ en/of de Benchmark van Divosa².
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

² www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie.
- Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere:
 - gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten,
 - inwinnen van advies bij andere gemeenten,
 - gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa,
 - gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking,
 - gebruik maken van de publicatie van aanvragen van eerdere jaren en de betreffende tools op de website van de toetsingscommissie en op basis daarvan advies inwinnen over deze maatregelen of
 - advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
 - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
 - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
 - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat

kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*

De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.

- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*

Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.

Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.

In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen .

- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*

Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevendenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.